

طراحی راکتور پیشرفته

مرجع: طراحی راکتورهای شیمیایی، لون اشپیل

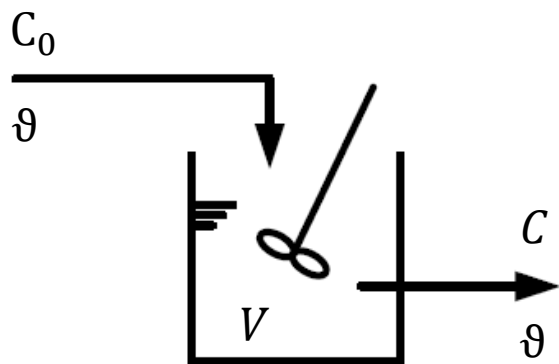
Ref.: Chemical Reaction Engineering, Levenspiel

مدرس: یگانه داودبیگی

(جلسه چهارم)

بدست آوردن توابع E و F برای یک راکتور همزده ایده آل:

موازنه جرم ردیاب در راکتور:

$$\text{input} - \text{output} = \text{acc.} \quad \longrightarrow \quad \vartheta C_0 - \vartheta C = \frac{d(VC)}{dt}$$

$$\vartheta(C_0 - C) = V \frac{dC}{dt} \rightarrow C_0 - C = \frac{V}{\vartheta} \cdot \frac{dC}{dt} \quad \xrightarrow{\frac{V}{\vartheta} = \tau_{mixed}} \quad C_0 - C = \tau_{mixed} \cdot \frac{dC}{dt}$$

$$\int_0^C \frac{dC}{C_0 - C} = \int_0^t \frac{dt}{\tau_{mixed}} \quad \longrightarrow \quad \ln\left(\frac{C_0 - C}{C_0}\right) = -\frac{t}{\tau_{mixed}}$$

$$\longrightarrow \quad \frac{C_0 - C}{C_0} = 1 - \overset{F}{\left(\frac{C}{C_0}\right)} = e^{-\frac{t}{\tau_{mixed}}} \quad \longrightarrow \quad \boxed{F = 1 - e^{-\frac{t}{\tau_{mixed}}}}$$

$$E = \frac{dF}{dt} \quad \longrightarrow \quad \boxed{E = \frac{1}{\tau_{mixed}} e^{-\frac{t}{\tau_{mixed}}}}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \tau_{mixed} = \frac{V}{\vartheta} \\ \bar{t} = \frac{V}{\vartheta_f} = \frac{V}{\vartheta_0(1 + \varepsilon_A x_A)} \end{array} \right. \xrightarrow{\text{اگر حجم ویژه ثابت باشد}} \varepsilon = 0 \rightarrow \tau_{mixed} = \bar{t}$$

برای راکتور plug:

$$\tau_{plug} = \frac{V}{\vartheta}$$

$$\bar{t} = C_{A0} \int_0^{x_A} \frac{dx_A}{-r_A(1 + \varepsilon_A x_A)}$$

حال می‌خواهیم در منحنی پاسخ به تحریک ضربه‌ای، توزیع غلظت بر حسب زمان را بر حسب مقادیر عددی مشخص کنیم:

$$\bar{t}_c = \frac{\int_0^{\infty} t \cdot c \cdot dt}{\int_0^{\infty} c \cdot dt} = \frac{V}{v}$$

Q: سطح زیر منحنی غلظت-زمان

$$Q = \int_0^{\infty} c \cdot dt$$

$$\bar{t}_E = \frac{\int_0^{\infty} t \cdot E \cdot dt}{\int_0^{\infty} E \cdot dt} \rightarrow \bar{t}_E = \int_0^{\infty} t \cdot E \cdot dt$$

بدست آوردن Q و $\bar{t}$ و τ با استفاده از روابط فوق:

تمامی روابط فوق از آزمایشات تحریک-پاسخ بدست آمده‌اند. یعنی دیتای ورودی ما غلظت بر حسب زمان است بر اساس آنالیز ردیاب.

$$\bar{t}_c = \frac{\int_0^{\infty} t \cdot c \cdot dt}{\int_0^{\infty} c \cdot dt} = \frac{\sum_{t=0}^{\infty} t_i \cdot c_i \cdot \Delta t_i}{\sum_{t=0}^{\infty} c_i \cdot \Delta t_i}$$

Δt : فاصله زمانی بین دو اندازه‌گیری

اگر فواصل زمانی اندازه‌گیری ثابت باشند آنگاه مقدار Δt ثابت است. داریم:

$$\bar{t}_c = \frac{\sum_{t=0}^{\infty} t_i \cdot c_i}{\sum_{t=0}^{\infty} c_i} = \frac{t_1 c_1 + t_2 c_2 + \dots}{c_1 + c_2 + \dots}$$

$$Q = \int_0^{\infty} c \cdot dt = \sum c_i \Delta t_i$$

$$\bar{t}_E = \frac{\int_0^{\infty} t \cdot E \cdot dt}{\int_0^{\infty} E \cdot dt} = \frac{\sum_{t=0}^{\infty} t_i \cdot E_i \cdot \Delta t_i}{\sum_{t=0}^{\infty} E_i \cdot \Delta t_i}$$

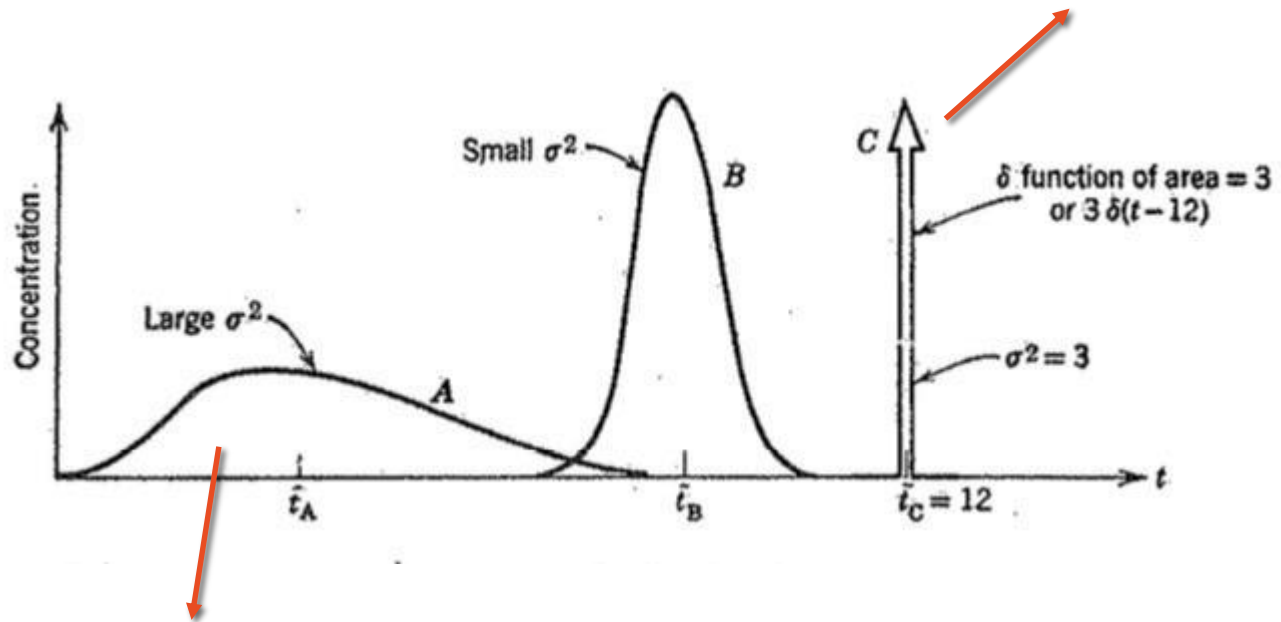
اگر فواصل زمانی اندازه‌گیری ثابت باشند:

$$\bar{t}_E = \frac{\sum_{t=0}^{\infty} t_i \cdot E_i}{\sum_{t=0}^{\infty} E_i}$$

t	c	$Q = \sum c_i \Delta t_i$	$E_t = \frac{c}{Q}$
t_1	c_1	Q_1	
t_2	c_2	Q_2	
t_3	c_3	Q_3	
.	.	.	
.	.	.	
.	.	.	

واریانس (ناهماهنگی توزیع، مربع پراکندگی توزیع، پراش):

پراکندگی نداریم و در یک زمان مشخص تمام ماده ردیاب خارج شده است

پراکندگی توزیع بیشتر است

$$\sigma^2_A > \sigma^2_B > \sigma^2_C$$

از لحاظ ریاضی میزان پراکندگی برای منحنی‌های فوق بصورت زیر تعریف می‌شود:

$$\sigma^2_c = \frac{\int_0^\infty (t - \bar{t})^2 \cdot c \cdot dt}{\int_0^\infty c \cdot dt} = \frac{\int_0^\infty t^2 \cdot c \cdot dt - 2\bar{t} \int_0^\infty t \cdot c \cdot dt + \int_0^\infty \bar{t}^2 \cdot c \cdot dt}{\int_0^\infty c \cdot dt}$$

$$\sigma^2_c = \frac{\int_0^\infty t^2 \cdot c \cdot dt}{\int_0^\infty c \cdot dt} - \bar{t}^2$$

$$\sigma^2_c = \frac{\sum_{t=0}^\infty t_i^2 \cdot c_i \cdot \Delta t_i}{\sum_{t=0}^\infty c_i \cdot \Delta t_i} - \bar{t}^2 \xrightarrow{\Delta t = cte} \sigma^2_c = \frac{\sum_{t=0}^\infty t_i^2 \cdot c_i}{\sum_{t=0}^\infty c_i} - \bar{t}^2$$

حال می‌خواهیم همین رابطه را برای منحنی توزیع E نیز بنویسیم:

$$\sigma^2_E = \frac{\int_0^\infty (t - \bar{t})^2 \cdot E \cdot dt}{\int_0^\infty E \cdot dt} \longrightarrow \sigma^2_E = \frac{\int_0^\infty t^2 \cdot E \cdot dt}{\int_0^\infty E \cdot dt} - \bar{t}^2$$

$$\sigma^2_E = \frac{\sum_{t=0}^\infty t_i^2 \cdot E_i \cdot \Delta t_i}{\sum_{t=0}^\infty E_i \cdot \Delta t_i} - \bar{t}^2 \xrightarrow{\Delta t = cte} \sigma^2_E = \frac{\sum_{t=0}^\infty t_i^2 \cdot E_i}{\sum_{t=0}^\infty E_i} - \bar{t}^2$$